UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Legatis, De Successionibvs Ab Intestato, De Renvnciationibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LVII. Perusina caducitatis. An & quando legatarius, ob non implementum conditionum, & onerum adjectorum legato, istius caducitatem, seu privationem incurrat; Vel potiùs ad moræ purgatione[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-74076

Visual Library

cta attestatio, juncta cum præfatis adminiculis sufficeret, quoniam testis non interessatus, & qualifi-
13 catus, qui deponat de facto proprio, junctis adminiculis est sufficiens ad perfectam probationem *Rot. apud Merlin. decis. 604. num. 11. Buratt. & add. decis. 111. num. 9. decis. 483. num. 3. & decis. 775. num. 5. cum seqq.*

Quamvis autem, suppressis nominibus, desuper consultus fuerim, puto tamen quod casus esset super eo testamento, de quo habetur actum *sub tit. de legit. & detract. disc. 10.*; Incertum est autem, quid sequutum sit, sed credo quod hæres his acquieverit.

PERVSINA CADVCITATIS PRO MONASTERIO S. BENEDICTI.

Responsum pro veritate.

An, & quando legatarius, ob non implementum conditionum, & onerum adjectorum legato, istius caducitatem, seu privationem incurrat; Vel potiùs ad moræ purgationem admittendus veniat.

SVMMARIVM.

1 *Facti series.*
2 *De decisionibus agentibus de caducitate.*
3 *Etiamsi caducitatis pœna non sit adjecta, an subintelligatur.*
4 *De purgatione moræ.*
5 *De distinctione inter dispositionem modalem, & conditionalem.*
6 *De diversis speciebus contraventionis &c.*

DISC. LVII.

1 CUm testator, scripto hærede Monasterio S. Benedicti Congregationis Cassinensis, aliquorum prædiorum legatum alteri fecisset, sub lege, & conditione præstandi singulis annis eidem Monasterio certam frumenti, & vini quantitatem; Legatarius autem, qui in primis annis adimpleverat, per aliquos subsequentes defecisset: Hinc Monasterium, coram Ordinario, ex consilio Sapientum de partibus super caducitae à legato dictorumque prædiorum vendicatione, judicium instituit, quo pendente, cùm Iudex ostenderet difficultatem habere; Hinc ex parte ejusdem Monasterij, communicato Responso ejus defensoris, in quo probabatur dicta caducitas, meum pro veritate petitũ fuit consilium, quod fuit, ut jam oblatas decursas annualitates reciperet, atque ab ulteriori litis prosequutione abstineret, cùm non videretur opus in foro substentabile, quodque lis, evidentem temporis, ac expensarum jacturam contineret.

In Responso autem, seù Informatione communicata, elabotatè quidem, ac ingeniosè, cum eo tamen superfluo conclusionum, ac allegationum cumulo, qui extra Curiam connaturalis videtur, in effectu deducebantur ea, quæ habentur in tunc de recenti edita *decisione Neapolitan. hæreditatis 27. Ianuarij 1668. coram Carpineo* in casu de quo agitur
2 *sub tit. de fideicõ. disc. 154.*, & quæ decisio ad manus obventa, forsan huic lis excitationi ansam dedit, ut frequens praxis docet, dum in hac facti specie, præceptum super implemento dictorum omnium conceptum quoquè fuerat per verba expressè conditionem denotantia ibi, *con condizione però &c.*; Ità cumulando ea, quæ habentur etiam *apud Dinozett. decis. 882.* & in alijs concordantibus, de quibus in dicta recentiori decisione.

Dicebam igitur, quod ubi etiam dicta decisio admittenda esset tanquam vera in casu suo, cujus contrarium est probabilius ex deductis dictis *disc. 154. de fideicommiss.*, illaquè ad litteram attendenda esset, adhùc, tamen [istum ineptum stylum imitando], non erat applicabilis ad casum, cum in illo decisionis, in casu contraventionis expressè adjecta esset pœna caducitatis, dato etiam substituto; In præsenti autem nullum ex his legebatur.

Et quamvis admitterem veritatem conclusionis, super qua idem Scribens nimium elaborat prolixiùs instabat, ut etiam testatore pœnam caducitatis expressè non adijciente, adhuc tamen preclusum non sit Iudicis officium in hac parte supplere hanc partem omissam verisimiliter authore volitam, ex auctoritatibus, de quibus ipse in
3 conclusione habetur *eodem tit. de fideicomm. disc. 7.*, ac in decisionibus in ea causa editis; Attamen advertebam, quod æquivocum clarum erat in explicatione, quoniam ex deductis *eodem disc.*, id rectè procedit, quando prævia Iudicis monitione, subsequatur talis contumacia, seù protervia, quæ malitiam redoleat, ac spretum positivum voluntatis testatoris, adeoùt resultet ingratitudo, quæ legatarium, seù aliàs ex diverso titulo obtinentem reddat hoc beneficio indignum, quod in præsenti dici non poterat, dum legatarius initio judicij, illicò totum obtulit, atque ad moræ purgationem admitti petijt.

Si etenim juxtà ea, quæ pluries habentur in sua materia *sub tit. de emphyt.*, etiam in materia emphyteutica, in qua strictius proceditur, utpotè in contractibus, præsertim verò ubi ageretur de primo investito, in quo propriæ obligationis conventionalis, ac præstitæ fidei violatio ità accederet, adhùc ex recepta æquitate canonica, quinimò juxta unam opinionem, etiam ex intentione juris civilis admittitur purgatio moræ; Multo magis in ultimis voluntatibus, in quibus absque dubio longè benigniùs proceditur.

Ad distinctionem autem ex *dicta decisione Neapolitana* desumptam, in qua, idem Scribens nimium, ac pr incipaliter insistebat, quod scilicèt ea, quæ habentur de dolo, vel malitia desiderandis ad effectum caducitatis, procedant ubi agatur de dispositione modali, quæ pœnam formalem importet, non autem ubi ea concepta sit per viam conditionis, ut in hac facti specie verba denotabant; Respondebam eadem, quæ latiùs deducta habentur *dictõ disc. 154. de fideicom.*, ac etiam *in Forolivien. donationis sub tit. de donat.* in supplemento, & *sub tit. de testamen. disc. 73.*, ac etiam *sub tit. de matrim.* & alibi, quod in hoc proposito, immorandum non est in littera, sivè in sensu, vel significatione grammaticali verborum, sed in substantia veritatis, ac scilicèt implementum conditionis, vel oneris præcedere debeat emolumenti assequutionem, adeoùt [quemadmodum nostri dicere solent] illud adjectum sit à parte anteà, undè propter, non implementum se opponat principio acquisitionis, ac lumque causet legatario, vel alteri, cui illud injunctum est, damnum, vel præjudicium in bonis proprijs, vel jure quæsito, sed solùm impediat jus quærendũ; Vel è converso implementum sit successivum,

sivum, atque supponat præcedentem emolumenti acquisitionem, utpotè ex ejus fructibus cum tractu successivo faciendum, ideoque dicitur adjectum à parte posteà, cùm tunc importet pœnam formalem privationis; Primo etenim casu dispositio dicitur conditionalis, quamvis verba in sensu litterali, seù grammaticali modum significarent; In altero autem dicitur modalis, quamvis verba in eodem sensu litterali, seù grammaticali importarent conditionem, quoniam in hac materia, substantia veritatis, seù dispositionis natura, non autem verborum formalitas attendi debet, ut locis citatis advertitur.

Ideoque, cùm in hac facti specie ageretur de implemento à parte postea, cum tractu successivo præsupponente etiam pernecessè exequutionem dispositionis, & acquisitionem bonorum, ex cujus fructibus illud faciendum erat, ità sine dubio in secunda distinctionis parte versabamur; Potissimè verò, dum neque pœna adjecta erat ab homine, sed ex officio Iudicis illam supplere oportebat ex intentione legis, quo casu strictiùs proceditur.

Ponderabam quoquè, quod in hoc proposito, notabilis differentia constituenda sit inter illam speciem contraventionis, quæ de sui natura quemdam spretum testatoris, vel benefactoris redoleat, puta deserendo ejus nomen, ac insignia, vel similem actum faciendo ex ponderatis *dicto disc. 7. de fideicomm.*; Et hujusmodi contraventionem resultantem à non solutione alicujus præstationis, quæ negligentiæ, vel inopiæ, seù incommoditati referri valeat, ideoque pariter erroneum est in hac materia, cum generalitatibus procedere, cùm decisio pendeat à facti qualitate, & circumstantijs spretum positivum redolentibus, necnè; Isteque videtur modus decidendi hujusmodi quæstiones.

SENEN.

LEGATI

PRO

CATHARINA.

Responsum pro veritate.

An legatum, vel alia dispositio facta ad favorem puellæ adhùc non nubilis prò quando erit in certa ætate, ac nubet, debeatur, si ante illam ætatem nubat, vel potiùs caducitas intret; Et de interpretatione legati, seù dispositionis, ut uxor testatoris tractari debeat eo modo quo ipso vivente tractabatur.

SVMMARIVM.

1 *Facti series.*
2 *Puella si nubat ante ætatem à testatore præfinitam, an adhuc legatum consequatur, vel intret caducitas.*
3 *Assequitur, sed actio non est exercibilis, nisi post superventam ætatem.*
4 *Quando dictum tempus adjectum dicatur prò præcisa conditione, vel potiùs pro dilatione, & executione, & numer. 9.*
5 *Contraventio an operetur caducitatem si ista adjecta non fuerit.*
6 *Conditiones respicientes matrimonij libertatem, an vitient, vel vitientur remissivè, & numer. 11.*
7 *In his quæ per legem reprobata sunt, vel intret dubitatio reprobationis, non est præsumenda voluntas.*
8 *Quod sub generica renunciatione, vel obligatione non veniant prohibita.*
9 *De eodem de quo supra num. 4.*
10 *In casu caducitatis, an intret restitutio in integrum remissivè.*
11 *De eadem conclusione de qua supra num. 6.*
12 *Hæres gravatus dicitur interim verus dominus.*
13 *De interpretatione dispositionis, ut uxor tractari debeat prout ipso testatore vivente tractabatur.*
14 *De consuetudine* Bulgari.

DISC. LVIII.

CArolus jure legati Lucretiæ uxori reliquit usum fructũ hæreditatis, donec Catharina neptis ex fratre inferius instituta, ætatem 15. annorũ compleret, ac nuberet, istoquè casu facto, eidem uxori reliquit ad vitam usum fructũ particularem quorumdam bonorum, generaliter mandando, ut esset domina, ac tractari deberet eo modo quo, ipso testatore vivente, tractabatur; Post plura verò alia legata, deveniendo ad hæredis institutionem, hæredem instituit eamdem Lucretiam cum onere restituendi hæreditatẽ Catharinæ postquam dictam ætatem compleverit, ac nupserit, eam ex nunc pro tunc hæredem instituendo; Cùm autem dicta Catharina esset in ætate annorum 12., atque nubere intenderet; Hinc de pluribus ex ejus parte prò veritate consultus fui; Præsertim verò [quatenùs ad hanc materiam pertinet] an ejus nuptijs etiam ante dictam ætatem sequutis, restitutio ei debita esset, atque cessare deberet dictum legatum ususfructus universalis ad favorem Lucretiæ; Ac etiam quomodo intelligendum esset dictum aliud legatum, seù præceptum, quod eadem testatoris uxor, esset domina, ac tractari deberet sicut in ejus vita tractabatur.

Ad primum respondi, quod duplex inspectio cadebat; Primò nempè, an ob contraventionem præcepti testatoris nubendo ante ætatem ab eo præfinitam, intraret caducitas, adeoùt etiam ætate adveniente, dispositio ad ejus favorem effectum sortiri non deberet; Et secundò, quatenùs dictæ caducitati locus non esset, an ob sequutas nuptias etiam antè ætatem cessare deberet legatum ususfructus favore uxoris.

Super utroquè puncto, mihi sequi visum est decisionem Sac. Cons. Neap. relatam, ac exornatam per *Merlin. lib. 2. contr. 45.*, ubi in specie de consimili dispositione ad favorem puellæ ex testatoris voluntate nubendæ post completam ætatem 16. annorum, ut scilicèt, per nuptias ante ætatem sequutas, dispositio non cessaret, non tamen pro ea exercibilis esset actio contra hæredem, nisi post superventam ætatem, & non antea.

Quatenus enim pertinet ad punctum caducitatis, absquè necessitate assumendi quæstionem potestatis, de qua infra, cessare videbatur difficultas, ex cessante voluntate, quoniam ex contextu testamenti constabat quod testator id præcisè non demandaverat, neque adjecerat pro præcisa, & suspẽsiva conditione adimente aliàs consensũ ab actu, adeoùt ejus purificatio dispositionem perficeret, sivè quod